

TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT
KHOA KHOA HỌC CƠ BẢN
BỘ MÔN NGOẠI NGỮ

BÁO CÁO HỌC THUẬT
HỌC KỲ I NĂM HỌC 2022 – 2023

ỨNG DỤNG BÀI HÁT TRONG DẠY VÀ HỌC TIẾNG ANH

Báo cáo viên: GV. Đỗ Bảo Anh Phương
Bộ môn Ngoại ngữ, Khoa Khoa học Cơ bản

Hà Nội - 1/2023

Ứng dụng bài hát trong dạy và học tiếng Anh

Báo cáo viên: Đỗ Bảo Anh Phương

Bộ môn Ngoại ngữ, Khoa Khoa học Cơ bản

1. Mở đầu

Hứng thú là một trong những yếu tố quan trọng quyết định hiệu quả tiếp thu kiến thức ngôn ngữ của sinh viên (SV). Trong dạy học nói chung, dạy học tiếng Anh (DHTA) nói riêng, việc tạo hứng thú cho SV với môn học là rất cần thiết. Giảng viên (GV) có thể sử dụng nhiều phương pháp như trò chơi, các phương tiện nghe nhìn, bài hát tiếng Anh, ... để tăng sự thích thú của SV với bài học. Trong đó, việc sử dụng bài hát tiếng Anh được đánh giá là có hiệu quả tốt trong việc gây hứng thú cho SV trong việc học tiếng Anh. Tuy nhiên, trong thực tế giảng dạy, nhiều bài hát trong chương trình học chưa thực sự gây hứng thú cho sinh viên. Trong giới hạn bài báo cáo này, người viết sẽ giới thiệu về các lợi ích của việc sử dụng bài trong DHTA, các tiêu chí lựa chọn bài hát phù hợp và gợi ý một số hoạt động sử dụng hiệu quả bài hát trong giờ học tiếng Anh.

2. Nội dung

2.1. Lợi ích của việc sử dụng bài hát trong DHTA

Âm nhạc có vai trò quan trọng trong đời sống của con người, góp phần làm phong phú thêm tâm hồn con người và giúp mọi người trên thế giới, bất kể màu da, ngôn ngữ, nghề nghiệp, ... xích lại gần nhau hơn. Theo Murphy (1992), “Sẽ không có xã hội loài người nếu không có thơ ca. Sẽ không có xã hội loài người nếu không có âm nhạc”. Đối với việc dạy học tiếng Anh, âm nhạc cũng có vị trí quan trọng. Một số lợi ích của việc sử dụng bài hát trong DHTA có thể kể tới như: tạo không khí lớp học thoải mái, giảm căng thẳng và nỗi sợ khi SV phải học một ngôn ngữ mới, khác với tiếng mẹ đẻ. Nhờ môi trường học ngôn ngữ tích cực, SV sẽ hăng hái, tự giác tham gia vào các hoạt động học

tập, thực hành ngôn ngữ, có nhiều cơ hội thực hành các kiến thức và kỹ năng ngôn ngữ như ngữ pháp, từ vựng, kỹ năng nghe, nói, đọc, viết, qua đó giúp cho việc học hiệu quả, đạt kết quả tốt. Ngoài ra, lời bài hát có tính chất lặp lại nên sinh viên sẽ được tiếp thu kiến thức một cách chủ động hơn, tránh tình trạng học vẹt thường gây cảm giác nhàm chán. Đặc biệt, sử dụng bài hát trong DHTA giúp SV làm quen với các chất giọng khác nhau như Anh – Anh, Anh – Mỹ, học cách phát âm và sử dụng của từ vựng trong ngữ cảnh thực tế. Điều này giúp cải thiện kỹ năng nghe hiểu cho SV. Ngoài ra, qua các bài hát, SV không chỉ nắm được kiến thức ngôn ngữ mà cả kiến thức về văn hóa xã hội qua những nét đặc trưng riêng của các nền văn hóa khác nhau trên thế giới. Theo Lems (2005), “Các bài hát cung cấp những thông tin về mối quan hệ giữa con người với con người, về các chuẩn mực đạo đức, phong tục, tập quán, lịch sử và sự khác biệt văn hóa”.

Như vậy, có thể thấy việc sử dụng bài hát trong DHTA mang lợi nhiều lợi ích khác nhau cho SV. Tuy nhiên, để việc sử dụng bài hát thực sự có hiệu quả, GV cần lưu ý những nguyên tắc khi lựa chọn bài hát TA làm tài liệu giảng dạy.

2.2. Một số nguyên tắc khi lựa chọn bài hát trong DHTA

2.2.1. Căn cứ vào trình độ kiến thức ngôn ngữ của sinh viên.

Đầu tiên, bài hát được lựa chọn cần phù hợp với trình độ tiếng Anh của SV. Nếu bài hát không phù hợp với trình độ SV sẽ không tạo được hứng thú cho SV, mà còn gây cảm giác lo lắng, sợ hãi. Ví dụ, với đối tượng người học có trình độ tiếng Anh ở mức sơ cấp mà bài hát được lựa chọn lại chứa nhiều từ vựng, cấu trúc ngữ pháp phức tạp, hình ảnh ẩn dụ về văn hóa, SV sẽ cảm thấy khó khăn khi hiểu nội dung bài hát. Ngược lại, với những SV ở trình độ cao, kiến thức ngôn ngữ tốt, các bài hát có phần lời quá dễ sẽ gây cảm giác tẻ nhạt, không tạo được hứng thú cho SV tìm hiểu sâu hơn và tiếp thu kiến thức mới.

2.2.2. Căn cứ vào độ tuổi của SV

Bên cạnh trình độ tiếng Anh, các bài hát cũng cần phù hợp với lứa tuổi và đặc điểm tâm lí chung của độ tuổi SV. Ví dụ, SV đại học là lứa tuổi với những đặc tính năng động, sáng tạo, thích khám phá cái mới nên các bài hát được lựa chọn cho lứa tuổi này nên có giai điệu vui nhộn, bắt tai và lời bài hát cần có nội dung lành mạnh, mang tính giáo dục.

2.2.3. Căn cứ vào sở thích của SV

Theo Murphy (1992), “Việc tôn trọng sở thích và sự lựa chọn của SV trong giờ học ngoại ngữ sẽ tạo ra sự tương tác lẫn nhau và mối quan hệ tốt đẹp giữa GV và SV”. Bài hát được lựa chọn làm tài liệu học tập cũng cần dựa trên sở thích và nhu cầu của SV. Để làm được điều này, GV cần thăm dò ý kiến của SV thông qua trò chuyện hoặc phiếu trả lời câu hỏi.

2.2.4. Căn cứ vào nội dung kiến thức ngôn ngữ cần truyền thụ

Phạm vi kiến thức ngôn ngữ cần được xác định trước, từ đó GV lựa chọn bài hát chứa kiến thức cần giảng dạy. Lời bài hát cần thể hiện cấu trúc văn nói tiếng Anh chuẩn, tránh sử dụng tiếng lóng khiến cho SV gặp khó khăn trong việc hiểu nội dung lời bài hát.

Trong quá trình lựa chọn bài hát làm tài liệu giảng dạy, GV cần dựa trên các nguyên tắc cơ bản này để việc sử dụng bài hát thực sự mang lại những giờ học tiếng Anh vui vẻ, hiệu quả cho SV.

2.3. Một số hoạt động DHTA sử dụng bài hát

Dưới đây là một số hoạt động DHTA có sử dụng bài hát nhằm giúp SV thực hành các kiến thức và kĩ năng ngôn ngữ Anh.

Hoạt động 1: Nghe bài hát và điền từ bị mất trong lời bài hát

Với hoạt động này, GV cần xóa đi một lượng từ hoặc cấu trúc trong lời bài hát và yêu cầu SV nghe, điền vào các từ bị mất để hoàn thiện lời bài hát. Với đối tượng SV ở trình độ thấp, GV có thể làm cho hoạt động dễ hơn bằng cách cung cấp sẵn danh sách các từ hoặc cấu trúc bị xóa theo trật tự ngẫu nhiên, từ đó SV nghe lời bài hát rồi chọn từ cho sẵn để hoàn thiện.

Ví dụ: *Listen and complete the lyrics ("Lemon tree" by Fool's Garden)*

I'm sitting here ... a boring room

It's just another rainy ... afternoon

I'm wasting my time I got ... to do

I'm hanging ... I'm waiting ... you

But nothing ever happens

And I wonder

Hoạt động 2: Nghe và sắp xếp lại lời của bài hát để tạo thành trật tự hoàn chỉnh

GV đảo trật tự lời bài hát và yêu cầu SV nghe, sau đó sắp xếp lại lời bài hát theo đúng trình tự gốc

Ví dụ: *Listen and rearrange the lyrics ("Jingle Bell Rock")*

What a bright time, it's the right time

To rock the night away

Jingle bell time is a swell time

To go glidin' in a one-horse sleigh

Giddy-up jingle horse, pick up your feet

Jingle around the clock

Mix and a-mingle in the jinglin' feet

That's the jingle bell rock

Hoạt động 3: Nghe và sửa lỗi sai trong lời bài hát

GV tạo ra một số lỗi sai trong lời bài hát, có thể là về từ vựng hoặc cấu trúc ngữ pháp, yêu cầu SV nghe và sửa lại lời cho đúng với lời của bài hát gốc.

Ví dụ: *Listen and correct the lyrics (“Beautiful in White” – Shane Filan)*

Not sure if you knew this

But when we first meet

I get so nervous I can't speak

In that very moment

I found the one and

My life have found its missing peace

So as long as I live I love you

Will have and hold you

You look so beautiful in white

And from now 'til my berry last breath

This day I'll cherry

You look so beautiful in white

Tonight

Hoạt động 4: Nghe bài hát và đánh dấu và những từ trong danh sách cho sẵn

GV tạo một bảng từ vựng trong đó bao gồm những từ xuất hiện trong lời bài hát và những từ không xuất hiện trong lời bài hát, sau đó yêu cầu SV nghe và nhận biết các từ xuất hiện trong bài hát bằng cách đánh dấu. GV nên thiết kế các từ vựng bên ngoài có phát âm gần giống với cách phát âm của các từ xuất hiện trong lời bài hát, qua đó giúp SV phân biệt được các âm dễ nhầm lẫn.

Ví dụ: *Listen and mark the words that appears in the lyrics (“Always remember us this way” by Lady Gaga)*

*That Arizona sky burnin' in your eyes
You look at me and, babe, I wanna catch on fire
It's buried in my soul like California gold
You found the light in me that I couldn't find
So when I'm all choked up
But I can't find the words
Every time we say goodbye
Baby, it hurts
When the sun goes down
And the band won't play
I'll always remember us this way
Word list: buried, berry, fire, fine, choked, shocked*

Hoạt động 5: Nghe bài hát và lựa chọn phương án đúng để điền vào chỗ trống

GV làm khuyết một số chỗ trống trong lời bài hát. Tương ứng với mỗi chỗ trống, GV đưa ra hai phương án trong đó có một phương án đúng để SV lựa chọn.

Ví dụ: *Listen and choose the correct options to complete the lyrics ("All I want for Christmas is you" by Mariah Carey)*

I don't want a lot for/on Chrlistmas

There's iust one thing I need/ I want

I don't care/carry about presents

Under It/Underneath the Christmas tree

I that/ just want you for my own

More than you could ever/never know

Make my wish come true/truth

All I won't/want for Christmas is you

Hoạt động 6: Sáng tác lời mới cho bài hát trên nền nhạc gốc

GV có thể kích thích sự sáng tạo của SV bằng cách khuyến khích SV sáng tác lời mới cho bài hát bằng TA dựa trên nền nhạc gốc. Hoạt động này phù hợp với SV có trình độ tiếng Anh ở mức trung cấp, có một lượng từ vựng và kiến thức ngữ pháp đủ để thực hiện những giao tiếp thông thường một cách khá lưu loát.

3. Kết luận

Tóm lại, sử dụng bài hát trong DHTA là một trong những phương pháp dạy học hiệu quả nhằm kích thích sự hứng thú học tập cho SV. Để sử dụng thành công các bài hát trong DHTA, GV cần có những nguyên tắc lựa chọn bài hát và tùy vào đối tượng SV cụ thể để thiết kế các hoạt động DHTA sử dụng bài hát cho phù hợp và hiệu quả.

4. Tài liệu tham khảo:

- (1) Murphy, T. **Music & Songs**. Oxford University Press, 1992.
- (2) Lems, K. Music work: *Music for adult English language learners*. New Directions for Adult & Continuing Education, 107, 13-21; 2005.